

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Baja város és Bajaszentistván község összeforradásának törvényes okmányai.

A Független Magyarország mai számában leközli a belügyminiszternek erre vonatkozó 3 pontból álló törvényjavaslatát és annak indoklását. — Az átcsatolásról szóló törvényt a belügyminiszter hajtja végre. — Ugyancsak a belügyminiszter állapítja meg, hogy mikor következzen be az átcsatolás.

Jelentettük már, hogy dr. Scitovszky Béla belügyminiszter a képviselőház elé terjesztette június 17-én Bajaszentistván délpestmegyei községnek a Baja városába való beolvastásáról szóló, 3 pontból álló törvényjavaslatot, amelyet letárgyalás és jelentéstétel végett a Ház áttett a parlament közigazgatási bizottságához. Alább leközöljük a törvényjavaslat szövegét és annak indoklását teljes terjedelemben.

„Törvényjavaslat

Bajaszentistván községnek Baja törvényhatósági jogú város területéhez való átcsatolásról.

1. §. Bajaszentistván község közigazgatásilag Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéből Baja törvényhatósági jogú város területéhez csatolattatik át.

2. §. Bajaszentistván község területe az országgyűlési képviselőválasztókerületi beosztás szempontjából is Baja törvényhatósági jogú város területéhez tartozik.

A szavazókerületet az 1925: XXVI. t. c. 13 §-a (4)-(5) bekezdése alapján megállapítandó új beosztása — az 1922: XXVII. t. c. 13. §-ának (6) bekezdésében foglalt rendelkezéstől eltérően — azonnal hatályba lép.

3. §. E törvény első szakasza életbelépésének idejéig a belügyminiszter állapítja meg: a második szakasz a törvény kihirdetésének napján lép életbe. Ezt a törvényt a belügyminiszter hajtja végre.

Budapest, 1930. évi június hó 17. napján.

Dr. Scitovszky Béla s. k. m. kir. belügyminiszter.

Indokolás

a „Bajaszentistván községnek Baja törvényhatósági jogú város területéhez való átcsatolásáról” szóló törvényjavaslatához.

Bajaszentistván község Baja törvényhatósági jogú várossal teljesen összeépült, úgy hogy a községet és a várost egyes helyeken csak egy utca vagy csak néhány lépésnyi távolság választja el egymástól.

Ennek a helyzetnek a hátrányai különösen közegészségügyi, állategészségügyi, valamint közbiztonsági és rendészeti tekintetben (pl. betegségek elleni védekezés, járványok megelőzése, nyomozások stb. esetében) jelentkeznek abból kifolyólag, hogy más hatóságok jogosultak az intézkedésre az utca egyik és más hatóságok a másik oldalán.

De emellett Bajaszentistván község nagy távolságban fekszik a járás székhelyétől és egyes magasabb közigazgatási hatóságoktól és így a közigaz-

gatás legelőnyösebb követelményei is csak körülményesen valósíthatók meg, ami egyúttal a község polgárainak is nagy hátrányára van.

Ezért úgy az általános közérdek, mint a közigazgatás érdeke parancsolólag követeli, hogy azt, amit az élet a valóságban az egyégyforrasztással már ugyanis keresztül vitt, jogilag is elismerjék és Bajaszentistván község Baja város területéhez csatolassék át. Az átcsatolásra nézve az érdekeltektől törvényhatóságok, és pedig Baja város a 8,417/1929 kig. sz. határozata, Pest-Pilis-Solt Kiskun várm. pedig az 1,575/1930 kgy. számú határozata szerint — egyetértéssel.

A választókerületi beosztás szempontjából való átcsatolás és ezzel kapcsolatban a szavazókörök számának megállapítására, a szavazókörök beosztására vonatkozó rendelkezés természetesen következik a közigazgatási átcsatolásnak, mert Bajaszentistván község különleges helyzeténél fogva csak a Baja városi választókerületnek lehet kiegészítő része.

A szavazóköri beosztás azonnali hatálybalépítésére azért van szükség, mert az 1925. évi XXVI. t. c. 13 §-ának (6) bekezdése szerint a szavazókörök megváltoztatása csak a következő országgyűlési képviselőválasztási időszakban lép hatályba: ettől eltérő rendelkezés hiányában tehát időközi választást — ha annak esetleg szüksége merülne fel — nem lehetne tartani.

Ezeknek az indokoknak az alapján kérem a t. Képviselőházat, hogy ezt a törvényjavaslatot elfogadja méltóztatásáért.

Budapest, 1930. évi június hó 17-én.
Dr. Scitovszky Béla
m. kir. belügyminiszter.

A törvényjavaslatot indoklásával egyetemben bemutatták a képviselőháznak, amely letárgyalás és javaslatvégtel kiadta azt a képviselőház közigazgatási bizottságának, amely minden valószínűség szerint már ezen a héten összeül, hogy ezt a javaslatot letárgyalja, úgy hogy utána a parlament is azonnal letárgyalhatja. Bizonyos az, hogy a parlamentnek meg a nyári süllete előtt törvényerőre fog emelkedni a törvényjavaslat.

Evvél a javaslattal azután végleg elintéztéknek tekinthető ez a kérdés. Bajaszentistvánt pár héten belül birtokba veszi Baja városa s oda is bevezetik a városi közigazgatást, illetve a Baján lévő állami hatóságok intézkedési jogköre ezután a község területére is kiterjed.

Szeretnénk hinni, hogy a bajaszentistváni félrevezetettek is avval a jóleső érzéssel veszik tudomásul azt, hogy evvel a törvényjavaslattal végérvényesen eldőlt a község sorsa, — mint

amilyen örömmel fogadja Baja városa keblére a községet. Nyugodjanak bele a szentistvániak a változathatatlanba és ne élezzék ki a helyzetet még jobban Baja városával. A szentistváni józan polgárságnak is meg kell értenie, hogy a fejlődés útja az volt, ami bekövetkezik ennek a törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedésével, illetve annak végrehajtásával, hogy a község csakis a nagyobb tekintélyű község részeként találhatja meg jövőjének boldogulását. Egyesüléssel az erő s ha a volt község és a vele megerősödött s megnagyobbodott város közös akarattal munkálkodnak közre egymás jólétén, anyagi boldogulásán, felvirágoztatásán és fejlesztésén, — abból csak előny háramlik nemcsak Baja város törzsszökös autochton lakosságára,

hanem a város ujdonsült polgáira; a derék bajaszentistvániakra is.

A piciny, csip-csup autonómiaikat pedig ne sajnálják a községbeliek, mert sokkal magasabb rendű önkormányzatnak lesznek a részesei.

Baján már arra is számítanak, hogy az átcsatolás után nemsokára megtartják az új „szentistváni” városrészen a kiegészítő törvényhatósági bizottsági tag választásokat is, hogy az új városrészen is legyen képviselője Baja város törvényhatósági bizottságában s ezen elkövetkezendő választással kapcsolatban már is folynak kombinációk, hogy kik képviseljék a szentistvániakat a város municipális testületében. Ennek során két bajai ellenzéki értelmű ügyvéd nevét is emlegetik.

A pécsi kerületi atléta-versenyre tartó két aktív bajai sportférfiu motorbicikli szerencsétlensége Bátmonostor határában.

Szombaton délután teljes erővel nekihajtottak a védgáttöltés vas-sorompójának: az összeütközés oly erővel történt, hogy a vastag vas-sorompó elgörbült.

Szombaton kora délután az a hír terjedt el Baján, hogy a nagybaracskaí védgáttöltésen Pécsre tartó bajai sportférfiakat súlyos motorkerékpár szerencsétlenség ért.

Az történt, hogy Kozacsek Benedek 26 éves ékszerész, a délvidek egyik jónévé atlétája motorbiciklivel Pécsre tartott, hogy ott részt vegyen a vasárnapi délnyugati kerületi atlétikai viadalokon. Kozacsek Benedek csak nemrégiben vette át Kopeckzy Ferencnek az Erzsébet királyné-uton a Schléssinger-féle házban lévő üzletét, Kozacsek a motorbiciklivel a hátsó ülésen Rácz Ernő 20 éves bajai mechanikust vitte a pécsi atlétikai versenyekre. A két utas Nagybaracskaíkat tartott, ahol át akartak kelni komppal a Duna baranyai oldalára s úgy folytatni az utjukat Pécsre. A védgáttöltésen haladtak: az erős napsütés a szemükbe tüdőtt s elvakította őket. Így történhetett meg, hogy Bátmonostor után négy kmnyi távolságban nem vették észre a község határában áll fehérre meszelt s a levegőben izzó por színéhez hasonló

vassorompót, amelynek teljes erővel nekihajtott a kormánytól ülő Kozacsek. Amikor már csak pár lépésre voltak a sorompótól, Kozacsek észrevette a veszélyt és fékezett, de már hiába, mert a következő pillanatban megtörtént az összeütközés. Rácz Ernő a karambol hevében átvágódott a motorbicikliről a sorompón és esés közben eltörte a bal alsókarját. Ezenkívül zúzódási és horzsolási sérüléseket szenvedett. Kozacsek ugyanakkor oly irtózatossal erővel vágódott a vastag vassorompónak, hogy az egészen elgörbült s ugyanakkor a jobb vállpercere eltört. Mindketten leestek a gépről és a töltésen terültek el.

Az eset szombaton délután fél 3 óra tájt történt. Utána Bátmonostorról telefonáltak a bajai mentőkért. A vidéki mentő autót sietett ki a helyszínre, s a helyszínen nyújtott segély után mindkét bajai atlétát beszállították a bajai kórházba. Rácz Ernő állapota nem súlyos, mert vasárnap már el is bocsdották a kórházból.

Szombaton éjjel ujjabb két betörést követtek el ismeretlen tettesek.

A betörők csak olyan házakat választanak ki működési terepül, ahol nincsenek otthon a ház lakói.

Szombaton éjjel ismét két betörést követtek el Baján. Mindkét betörést vasárnap reggel fedezték fel s arról a károsultak azonnal panaszt tettek a rendőrség büntető osztályán.

Az egyik betörést a Mátyás királytérén Háhn és Klauber nagykereskedők üzletében követték el. A házban most építkezés folyik: az utcai fronton építik Háhn Márkus lakását. A házban így nem lakik senki. A betörő a helyi viszonyokkal ismerős lehetett, aki tudta ezt s így követte el nagy biztonságban

a tettét. Az építkezés alatt álló részen behatolt az udvarra: onnan pedig az üzletbe, ahol egy kis elrekesztett sarokban: a pénztár helyiségben állott e Wertheim-kassza. A tettes megkísérelte a nehéz kassza felfeszítését, de nem sikerült neki. A Wertheim-kasszáról közben leverte az ajtó fogantyúját is, ami mindenesetre arra vall, hogy nagy erővel, vagy fejszével dolgozhatott.

A kasszát nem tudta felfeszíteni s a betörő, aki úgy látszik, hogy csak pénzre, vagy ékszerre ment, — ered-

Cséplőgépekhez mentőszekrény felszerelések, vatta, pólya, sebolaj, géz, karsin, vaselin, lábsin, szövött gummipólya, stb. legolcsóbb beszerzési forrása a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

mény nélkül távozott. A fűszerültéből a betörő, vagy betörők semmit el nem vittek.

A cégtulajdonosok arról vették észre, hogy betörők jártak a boltjukban, hogy a Wertheim-kassza fogantyúja le volt ütve s a kassza is össze-vissza volt verve.

A második betörést Dozse Béla ny.

honvédszázados, koppánypusztai föld-birtokosnak a Czifrusz Ferenc-utca 9. sz. alatt, illetve a Pázmány-utca sarkán lévő házában követték el, minden valószínűség szerint ugyanazok a betörők, akik a Háhn és Klauber-féle nagykereskedésben működtek. Itt sem volt otthon a tulajdonos s a betörőknek bizonyára erről is előre tudomásuk volt. Itt a lakásból egy 12 személyes asztal evőeszközt és egy öltözet ruhát vittek el a tettesek, akik mást nem is bántottak, noha a lakást és a szekrényeket felforgatták, a fiókokat kihúzták, ami mind azt bizonyítja, hogy itt is pénzt és ékszereket kerestek a betörők.

Nincs kizárva, hogy ezen két betörés tettesei azonosak avval a betörővel, aki egy hónappal ezelőtt Pap Ilés Arany János-utca 4. szám alatti lakásáról a Wertheim-kasszából vitt el az ékszereket akkor, amikor Pap állás kiköltözött a tanyájára: Kutaspusztára.

A betörő mind a három esetben olyan lakást választott ki amelyről tudta, hogy a ház üresen áll s nagyszűrűen volt informálva arról, hogy a lakók nincsenek otthon.

A rendőrség nagy erővel indította meg a nyomozást.

A bajai Ipartestület álláspontja a Tesz-ből való kilépése ügyében.

Váasz a Bajai Ujság urnapi cikkére.

Előjáróban mindenekelőtt meg kell állapítanom azt, hogy a mi részünkről nem volt és ma sincs az a törekvés, hogy ez az ügy minden vonatkozásában a nagy nyilvánosság elé kerüljön, de ha már a Bajai Ujság urnapi cikke következtében oda került, kötelességünknek tartjuk azt, az „audiatur et altera pars” elve alapján a magunk részéről is megvilágítani.

Kötelességünk ez nemcsak önmagunkkal szemben, de a nyilvánosság tájékoztatása céljából is, mert meggyőződésem szerint a „sajnálatos” határozatot meghozó előjárásági ülés egész lefolyása a megtörtént kijelentések és a hozott határozat semmi okot és alapot nem szolgáltatott a Bajai Ujság cikkében felsorakoztatott következtetések és megállapítások levonására.

Mert mi történt a kérdéses előjárásági ülésen?

Mint az Ipartestület előjárásági állata a „Tesz.” választmányába delegált választmányi tag írásban bejelentette az előjáráságnak, hogy a magam részéről a Tesz. helyi választmányában eddig betöltött választmányi tagságomról lemondok. Elhatározásomat azzal indokoltam, hogy az ismeretes törvényszéki tárgyaláson Nagy Márton volt városi műszaki tanácsos jogi képviselője, dr. Beldi Béla ügyvéd, a Tesz. helyi csoportjának elnöke velem és iparostársaimmal szemben olyan sértő kifejezést használt, amely lehetetlenné teszi számomra, hogy a Tesz. helyi választmányának továbbra is tagja maradhassak. Minden — akár jó, vagy rosszakaratu — félreértés elkerülése végett határozottan kijelentem, hogy e lépés részemről nem a Tesz. programjának teladása és nyíltan és félreérthetetlenül kijelentem, hogy ugyanaz-

zal a meggyőződéssel, kötelesség szerű lelkesedéssel és akarással támogatom továbbra is a Tesz. minden revíziós, hazafias és közgazdasági akcióját.

Az előjárásági által a Tesz. választmányába delegált másik két iparostársam, azonosítva magát elhatározásommal és annak indokaival, a maguk személyében ugyancsak lemondásukat jelentették be és csak ezek után — minden befolyástól mentesen — hozta meg az előjárásági azt az egyhangu határozatát, hogy elnökövel és tagtársaival (nem pedig az „Intő szó”-cikkkel) vállal szolidaritást és a lemondások következtében bejelenti a Tesz. központi választmányának a testület kilépését és azt mindaddig fenntartja, míg a helyi csoport az elnökök és társainak sértő aposztrofálásáért a sértettek megfelelő elégtételt nem kapnak.

Igy és csak így történt. Letagadhatatlan tény, hogy a sértő kifejezés elhangzott, elhangzott azokkal szemben is, akikről a törvényszék ítélete megállapította, hogy panaszukat kellő ténybeli alappal tették meg.

A cikkíró nem hitte, hogy megtörténhetik az Ipartestület kilépése. Mi sem hittük, hogy panaszkodásért a „mafia” vádjával vagyunk megbélyegezhetők, e meg nem érdemelt vádat pedig visszautasítani nemcsak jogunk, hanem kötelességünk. Mi sem hittük, hogy hibáztatni lehet egy erkölcsi testületet, illetve annak előjáráságot, ha az a jogtalanul és meg nem érdemelten súlyosan megsérteti tagjaival és elnökövel azonosítja magát és elégtételt kíván akkor, amikor azokat sérelem éri. Minden egyesület a maga elnökét, vezetőségét feddhetetlen jellemű és nem maffiával valóítható emberek-ből választja, éppen ezért bármely tes-

tületnek nagyon hiányos erkölcsi érzésére vallana, ha az azokat ért ilyenmő — méltatlan — igaztalan sérelmet el-tűrné és vezetőségével magát nem azonosítaná. Ez a sérelem pedig éppen a fentiek szerint nem tisztán egyéni sérelme az ügyben szereplő és érdekelt tagoknak, hanem természetszerűleg közvetve mindazoké, akik az összetartás és egymásra utaltság el nem vitatható szent jogán érzelmileg és gondolatban egyek.

Nem tartom jogosultnak a cikk azon aggodalmát sem, amely az előjárásági ezen lépését süppedékes talajra való lépésnek látja. Azzal a határozottsággal, amelyet az a tudat ad meg nekünk, hogy mindenkor a polgári kötelességteljesítés, a meg nem alkuvó hazafias érzés és tiszta erkölcsi felfogás szilárd talaján járunk, jelenthetjük ki, hogy arról ezzel a lépéssel sem történik le és ezután sem hagyjuk magunkat sem sértegetéssel, sem lapkázleményekkel leteríteni.

Nem helyt álló a cikknek az a megállapítása sem, amely a közérdek hátterbe szorítását látja e határozathozatában. Nem helyt álló pedig különösen azért, mert e megállapítás okfejtése téves alappól indul ki. Nem lehet ugyanis a törvényszéknek három esetben hozott marasztaló ítéletére hivatkozni (és azt megfontolásra ajánlani) akár jogerős az, akár nem, mert a három vádlottat nem azért ítélte el a törvényszék mintha beigazolást nyert volna a maffia-szerű eljárás, hanem, mert panaszuk egy-egy állítása nem volt perrendszerűleg igazolható.

A cikkben a tényálláshoz tartozónak mondott iparhatósági biztosi óvásra vonatkozólag annyit jegyzek meg, hogy a magunk részéről nagyon nyugodtan fogadjuk és várjuk a felügyeleti hatóság döntését, mert e határozat meghozatala sem a törvény, sem az alapszabályaink rendelkezéseivel nem ellenkezik és az a testület törvény-szabta autonómiáján alapuló ténykedése az előjáráságnak.

Végezetül még csak annyit: a testület vezetősége és a város egész iparossága eddig is minden esetben tanujelét adta annak, hogy szívében sohasem kölszöknék, vagy megrende-lésszerű, csupán szavakban megnyilvánuló, hanem a vele született, megalkuvást soha nem ismerő hazafiaság él. Ez a meggyőződéses, tettekben is megnyilvánuló áldozatos érzés eddig is a magyar haza hűséges munkássává s a városi polgárság gerincévé tette ezt a társadalmat és soha nem engedte, hogy öntudatát, önállóságát, meggyőződését elveszítve, megalkuvásra és szolgálékű meghunyászkodásra kapható legyen akkor, amikor a becsületről van szó.

Tomasics Gyula
a bajai Ipartestület elnöke.

60 év óta fenálló szatócs üzlet

Baján a Fehérlő-u. 1 sz. alatt beteg-ség miatt eladó.

Értekezni lehet: Schmidt Adolf liszt-kereskedésében Baja Budapesti-ut12 sz.

Pályaválasztás.

Milyen iskolába járassuk gyermekeinket?

A régi jó világban a pályaválasztás kérdése nem okozott különös gondot sem a szülőknek, sem a már gondolkodni tudó ifjaknak, mert — bátran mondhatjuk — minden pálya jó volt, biztos megélhetést nyújtott s a pályaválasztás kérdésénél csupán két szempont volt irányadó, az egyik a tanuló-iffuságnak hajlama a pálya iránt, a másik a tanítató anyagi ereje, mert a békevilágban is egyik diploma megszerzése többre került, mint a másik.

Ma természetesen a rossz és nehéz gazdasági viszonyok között az utóbbi szempont a fontosabb. De mindezen sulyos körülményeken felül ma előtérbe nyomult a jövődől elhelyezkedés kérdése is, mely kell, hogy domináló tényező legyen. Ma biztos pálya nincs. A legkisebb állásra is a protekciónak hihetetlen mérvre kell.

A pályaválasztó szülőknek tehát arra is számítania kell, hogy az esetleges kész diplomával még éveken át tartania kell gyermekét.

Ebből a megfontolásból kiindulva az, olyan diploma a jó, amely önálló kenyérkeresetre is alkalmas ad, ezenfelül pedig nem köti a fiut ahhoz a darab földhöz, amely a diplomát adta, hanem amelynek révén nyitva áll előtte az egész világ. Ilyenek az orvosi, mérnöki, vegyészti stb. oklevelek.

Köztudomásu, hogy a külföld is igyekszik a saját gyermekeiről gondoskodni, de még mindig elég nagy a világ ahhoz, hogy a jó munkaerő el tudjon helyezkedni, a távolságok pedig a rohamlépésben közlekedő légi közlekedés idején nem fognak szerepet játszani. Pár év múlva a föld másik feléről rövidebb idő alatt hazazárhat a külföldre szakadt fiu, mint valamikor Nagymagyarország északi csücskéből a délbe.

Ha nagy felelősség terheli a szülőket a főiskolák megválasztásánál, semmivel sem könnyebb a helyzetük a középiskola kiválasztásánál sem.

A gimnázium a tudományos pályák előkészítője, a nyolc gimnázium maga nem bevezetett pálya, a kereskedelmi érettségi ellenben bevezetett készülttséget jelent, mely biztosítja az önállóságot, a számvevői szolgálat tág terét és sokoldalúságát, lehetővé teszi a továbbképzést s általánosságban könnyebbé teszi még a mai nehéz gazdasági viszonyok között is az elhelyezkedést.

A tanítói pálya hálás pálya, de már az elhelyezkedés nem olyan könnyű, különösen a leánytanítóknél, mert az újabb irányzat a községekben az apácák oktatását favorizálja.

Bácskában például, Bajától eltekintve, 28 község közül a legnagyobbakban: Bácsalmáson, Bácsbokodon, Hecsegszántón, Jánoshalmán, Kunbaján és Mélykúton apácák tanítanak, ami kétségtelenül nehezíti teszi a végzett tanítónők elhelyezkedését.

A polgári iskolák kitünő előkészítői az iparos pályának. Sem iparosnak, sem kisgazdának nem szabad kevesebb iskolával birtnia, mint négy pol-

120 művész-
artista és műszaki
személyzet

Czája Oriási Cirkusza

a világhírű hamburgi Hagenbeck állatseregletével.

Baján, a Vásártéren 1930 június 23-án, hétfőn este fél 9 órakor

disz megnyitó előadást

150 exotikus
különböző
vadállat.

tart a világ legvakmerőbb és legjobb artistáival, a hamburgi Hagenbeck világhírű oroszán csoportjával, Char. Bradbury angol kapitány csodásan idomított fókáival, Athoff kisasszony felülmulthatatlan idomított Sihetlant pontival, kutyáival és majmaival, művészi tökéletességgel idomított telivérű lovakkal, a világ egyetlen beszélni képes kutyájával. Naponta d. e. 9 órától este 7 óráig tanulmányos célokat szolgáló állatkiállítás az öt világrész exotikus állataival. Ugy az állatsereglet mint a nyilvános próbák megtekintése felnőtteknek 50, gyermekeknek 30 f. Kedden június 24-én, szerdán június 25-én délután 4 órakor és a környéken lakó közönség részére teljes esti rekord műsoru előadások. Iskolásoknak és egyesületeknek kedvezményes áru jegyek. Az előadásokhoz már d. e. 10 órától a jegyek megválthatók a cirkusz pénztáránál.

15 tagu elsőrangú
zenekar

Saját buffé-étterem
hűsítő italok.

gárral. Ennyit fiúnak, leánynak feltétlenül el kell végeznie.

Ez az az iskola típus, melyet a mi kereskedő és iparos jellegű városunkban különösképpen fejlesztenünk kell.

Rámutatunk a hiányzó állami polgári leányiskolára, mely természetesen előiskolája a női kereskedelmének. Ez az iskola nagyobb nehézség nélküli megvalósítható. Bátaszéken volt állami polgári leányiskolát feloszlatták, ott az idén már csak harmadik és negyedik osztály lett.

Könnnyű volna a bátaszéki iskolát Bajára telepíteni és az izraelita polgárral kombinálva állami iskolává fejleszteni.

Olyan sokféle felekezeti helyen, mint Baja, ilyen alsófokú állami középiskolának felállítása, éppen az utóbbi idők rendkívüli felekezeti érzékenységre való tekintettel — elmellőzhető.

Szép fejlődésnek néz elébe a női felsőkereskedelmi iskola, melyben az idén megszűnt a város tandíjszedési joga s így az évi tandíj csak 10 pengőt tesz ki. A tisztviselők gyermekei ennek is a felét viselik, a tanulók egy negyed részének pedig a tanártestület el is engedheti a tandíját.

Igyekszünk — bár kissé rapszódikusan — rámutatni az egyes iskola típusokra s felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ne vezetessék magukat hangulatok által, hanem az adott viszonyok tárgyilagosszerű mérlegelésével döntsenek gyermekeik sorsa felett, akkor amikor számukra az iskolát kijelölük.

A Liszt Ferenc-Kör áll. engedélyezett zeneiskola évről-évről.

Kedves és értékes élvezetben volt részem a zeneiskola június 21-i III. növendékhangversenyén, amely d. e. fél 9 órakor kezdődött a Nemzeti Szálló nagyszobájában. 44 kisebb és nagyobb tanuló mutatta be egész évi szorgalmának eredményét, mely egy lelkiismeretes munkát végző tanári kar szakszerű és kipróbált működésének a gyümölcse. Öszinte elismerést váltott ki a gyönyörű műsornak minden egyes száma, nemcsak a megjelent szülők és hozzátartozók, de a megjelent szakemberek köréből is egyhangú volt a vélemény, hogy ez a III. évi növendékhangverseny még inkább meg fogja erősíteni azt az eszmét, hogy a zeneiskolára feltétlenül szükség volt, az új intézményt mindenkinek érdeke támogatni, különösen azon szülőknek, akik fontosnak tartják, hogy gyermekeik zenei nevelése már az első lépéstől kezdve szakember és ne kontár kerébe kerüljön. Valóban hézagpótló az új iskola városunkban és a Liszt Ferenc-Kör, ha más érdeme nem is volna, a zeneiskola megalapításával is már beírta nevét városunk kulturtörténetébe.

Oly szép és nagy dolog az, amit a növendékhangversenyen tapasztaltam, hogy nem mulaszthatom el őszinte elismerésem kifejezni Karig Emil igazgatóval az élen Grauaug Antónia, Lukácsné Vácsi Jolán, Recska Ilona és Szántó Jenő tanároknak, akik fáradhatatlan buzgólkodásukkal megvetették az új zeneiskola nemcsak biztos alap-

ját, de egyúttal szép fejlődésének lehetőségét is. A beiratások az új iskolára június 28, 29 és 30-án fognak a zeneiskola helyiségében (Haynald-u. 7.) megtörténni.

Az állatszélidítő és az oroszán élet-halál harca.

(Saját tudósítónktól)

Pécs, 1930. június hó 20.

Példátlan izgalmas esemény színe volt pénteken délelőtt a Czajacirkusz hatalmas arénája, amelyben a nagyszerű műsor legérdemesebb attrakciójának, az egyik oroszánmutatóvány főpróbáját játszották. A európai viszonylatban is jövevű idomító Chum új mutatványt gyakorolt Haras nevű óriási himoroszlánjával. A mutatvány alatt az oroszán többször átugrott a szelidítő feje fele. Haras háromszor szabályosan engedelmességet a hipnotikus akaratnak, negyedszer azonban kivált belőle a puszták fenevadja. Váratlan ugrással a mit sem sejtő szelidítőre ugrott, aki egy pillanat alatt összeesett a hatalmas test sulya alatt. Az élődbé, fogait csattogató fenevad halálos ugrása alatt példátlanul izgalmas élet-halál harc vette kezdetét. A két összegomolygó test véres küzdelmet összeszorult szívvel és visszafojtott lélekzettel figyelte a cirkusz többi személyzete. Az állat dühös, rekedt ordítása percek alatt elcsitult. A szelidítő hatalmas öklei, vaspálcája és revolvere csakhamar visszavonulásra készítették a megdühösödött fenevadat. Chum, aki bátorságával és lélekjelenlétével megmentette az életét, hátán és karján sulyos, kezén és lábán pedig könnyebb sérüléseket szenvedett.

HIREK.

— **Hazajött az alispán.** Dr. Szabovjevič Dusan kormányfőtanácsos alispán, aki több fontos ügynek elintézésére végezt néhány napot Budapesten töltött, vasárnap este hazaérkezett.

— **Temetés.** Nagy részvét mellett temették el a Rökus temetőbe vasárnap d. u. 4 órakor a Hunyadi János-utca 3 sz. alatti gyászszobából Babits József nyug. pénzügyi főbiztosnak a feleségét, az 59-ik életévében elhunyt Ruzicska I-onát, akit két héttel ezelőtt szélütés ért s pénteken étkezés közben újabb súlyos rosszullét fogott el, úgy hogy rövid halálküzdelem után meghalt. Babitsné nem volt bajai: Erdélyből menekült Bajára sok hányattatás és szenvedés után. A temetésén nagyon sokan vettek részt: ott volt a bajai pénzügyi önkéntes egyesület, valamint a pénzügyigazgatóság s kir. adóhivatala tisztviselői is.

— **Körözések rádió útján.** A budapesti rendőrfőkapitányság rádióosztálya három körözést közölt a bajai rendőrkapitánysággal. Szempl Ernő fűzesabonyi lakos két fiatalembert esalt Miskolcra avval, hogy ott állást szerezni szürene. Az egyik 500, a másik 300 pengő kauciót szedett fel. Miskolcon azután egy átjáró háznál megszökött előlük. — Kaufmann Antal budapesti egyetemi hallgató motorkerékpárját, Fekete István budapesti lakosnak pedig a személyautóját lopta el valaki. A bajai rendőrkapitányság mindhárom ügyben megtette a szükséges intézkedést.

— **Epekő-, vesekő- hólyagkőbetegségek,** valamint azoknak, akik hűgysavas sók túlszaporodásában és kőszívnyben szenvednek a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata által állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi tudomány számos kiváló vezérférfia többször megállapította hogy a Ferenc József viz abszolút megbízható hashajtó enyhe hatásánál fogva. Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Az épülő dunaföldvári hidról a Dunába esett.** Duna-földváron az épülő híd tetejéről véletlenül a Dunába esett és elmerült Gyalus István munkás. Esés közben az állványokon összezúzta a fejét.

— **Négy borjú egyszerre.** A mai nehéz gazdasági időkben örvendétes esemény érte a pécsi Dunántul szerint Halbrucker Ferenc mágocsi gazdát, akinek tehene 4 drb. egészséges borjút hozott a világra egy napon hat órai idődifferenciával.

MOZI.

Nem lesz szomorú ember Baján június hó 26-án csütörtökön este. Gondját buját elfelejti Ferkövi László és Vig Miklós vidám estjén. Ferkövi a humor atyamestere kit Pesten a magyar Chevallienak neveznek. Tönkretesz a nevetőzmaít Vig Miklós, kit a rádión annyiszor hallottunk, könnyes mosolyt fogcsalni arcára gyönyörű dalaival.

Siessen és biztosítsa helyét az Uránia mozgóban. Helyárak: 2-1'50 és 1 pengő. Előadás a kerthelyiségben.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula Türr István-utca 5. Telefon 234.

SPORT.

A Bajai Turul katasztrófáiis vereséget szenvedett Pécsen.

A bajai futball történetében példátlanul álló vereséget szenvedett a bajai futball-alosztály veretlen bajnokcsapata: a Bajai Turul SE Pécsen a pécsi alosztály bajnokától: a pécsi vasutas csapatától: PVSK-től. A két alosztályi bajnokcsapat a délnyugati kerület bajnokságáért játszott elődöntőt s ennek során 1:1 arányban megsemmisítő vereséget szenvedett a Turul.

— **Bajai SE—Kaloocai Vass József Levente Egyesület 1:0.**

— **Délnémetország válogatott—magyar profiszövetség válogatott 3:1.**

— **Magyar—osztrák vízpolo 9:0 (5:0).**

— **Magyar ifj. vízpolo—osztrák ifj. vízpolo 11:1.**

Rádió

Hétfő, június 23.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Asszonyok tanácsadója.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
5:00: Tót-magyar nyelvtanítás.
5:30: debreceni Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye.
6:30: Halmay Béla dr. folólyasása.
7:00: Hangverseny.
8:00: Halász Gyula előadása. „Helyes magyarság, magyar helyesírás“.
8:30: A közép-európai műsorcsere-sorozatban a belgrádi rádióállomás műsorának közvetítése.
10:00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
10:15: Somogyi Gyula franciayelvű előadása.
Majd Pataki-jazz a margitszigeti Spolarich étteremből.
TELEFONHIRMONDO: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Zongora

rövid fekete, körpáncélos eladó.

Ha épít, építsen fával égetett téglával, mert a salétrommentes.

Hódifarkú és hornyot cserép Kúttéga Hatsarkos járatégaák Mindenféle chamotte téga.

Cementárúk

Egyserű cementapok
Disz cementapok
Műkapok
Járdaapok
Kútgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábaati kövek
Keres tek
Síremékek
Sírbefedések
Sírkeretek
Esővi medencék.

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos més
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiso ó anyagok
Biber-Tricosa
Stuccatur nád
E sigetelő eme
Kátránypapír

házhöz szállítva, a legjutányosabb árban ajánl

Grünhút és Tarsa

Városi iroda: Türr István-utca 5. sz. Telefon 160—111—234.

A bajai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

6046—1930. tkv. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Közadós Beck József végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtás joghatályával bíró önkéntes bírói árverést és pedig az ezennel csatlakozottnak kimondott végrehajtatók Székely Lászlónak 370 P tőke s jár., Bank és Kereskedelmi 400 P tőke s jár., Spitzer Károly és Fia cégnek 100 P tőke és jár., Kohn Sebestyénnek 211 P 80 fill tőke s jár., Mezőgazdasági és Ipari Vegyszerek Kereskedelmi rt-nak 184 P 08 fill tőke s jár., Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek gyára rt-nak 210 P 13 fill. tőkekövetelés és járuléki behajtása végett is a bajai kir. járásbíróóság területén levő, Csátalja községben fekvő s a csátaljai 1187 számú betétben A. 1. 1—2. sorszám 2904, 2905 hrsz. 454 + 453 □-öl szóló 160 pengő kikiáltási árban, a csátaljai 1813 sz. betétben A. + 1. 429/2 hrsz. 180 □-öl ház 2200 pengő kikiáltási árban, a csátaljai 1743 sz. betétben A. + 1 sorsz. 1190 hrsz. 670 □-öl szóló 201 pengő kikiáltási árban, u. o. betétben A. + 2 sorsz. 1191 hrsz. 670 □-öl szóló 201 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930. évi július hó 2. napján délután 4 órakor Csátalja községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél illetve kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatóak el.

U-R-Á-N-I-A

1930. június 26-án, csütörtökön este fél 9 órakor.

Érczkövi László és Vig Miklós

vidám estje.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHER LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR, NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELŰ Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott ár-folyammal számított óvadékképes érték-papírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t.-c. 147, 150, 170. §§; 1908. XL. t.-c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomosan a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XLI. 25. §).

Baja, 1930. évi április hó 7-ik napján

Pogonyi sk. kir. jbiró.
A kiadmány hitelűl:
Timpauer
kiadó.

A bajai kir. járásbíró, mint te-lekkönyvi hatóság.

7451-1930. tkv. szám.

**Árverési hirdetmény-
kivonat.**

Dr Szirmai Vidor ügyvéd által képviselt Eichardt és Kréneisz végrehajtatónak ifj. Bosnyák Ferenc és neje Kanyaré Katalin végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyben a te-lekkönyvi hatóság az újabb árverést 5480 P tőkekövetelés és járulé-kai, valamint a csatlakozottak kimondott Bajai Építési Anyagtelep, Goldschmidt és Weidinger végrehajtatónak 241 P 50 fill. tőkeköv. és jár. behajtása végett a bajai kir. járásbíró, s a bajai 572 sz. tkv. betétben A, I. 1-2. sorsz. 391 hrsz. 89 □-51 területű ház és 392 hrsz. 71 □-51 területű kert 2000 P kikiáltási árban Bosnyák Ferenc és neje Dobokai Mária javára bekebelezett élethossziglani hasznélvezeti jog épségben tartása mellett elrendelte.

Az árverést 1930. évi július hó 14. napján délután 3 órakor Baján a te-lekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében, Mátyás kir.-tér 4 sz. 20 ajtó, fog-ják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a ki-kiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 száza-

lékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ában meghatározott ár-folyammal számított óvadékképes érték-papírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-c. 147, 150, 170. §§; 1908. LX t-c 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomosan a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. XLI. 25. §).

Baja, 1930. évi május hó 8.

Pogonyi s. k. kir. járásbíró.
A kiadmány hitelűl:
Timpauer kiadó

**Bérbe adom
vagy eladom**

augusztus 1-ére Erzsébet királyné utca 42. szám alatti

lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes fürdőszobából, összes melléképítményekből, dísz- és konyhakertből, garage-ből és kocsiszínből.

Érdeklődni lehet:
Weidinger Dezsónél
Szent Antal-utca 17.

Árjegyzék.

- 1 drb petroliumfűző 2 lánggal nélkülözhetetlen a háztartásban 1250
- 1 drb fürdőkád szolid erős 160 cm nélkülözhetetlen közszükségleti tárgy 40.-
- 1 drb vízeskanna zománcozva 680
- 1 felmosóveder 160
- 3 alumínium edény erős vastag: 1 fazék, 1 lábos, 1 tál összesen 6.-
- 1 készlet sárgarézfüggönyrúd 450
- 1 drb fűnyíró olló 220
- 1 köteg horganyzott ruhaszárító drót 3.-
- 1 méter kerítésdrót 40.-
- 1 zöld háló 2.-
- 1 drb mosdóasztal 10.-

továbbá teljes konyhaberendezések, tűzhelyek, mángorlók, kerékpárok
közismert olcsó áron kapható
KRÉNEISZ GÉZA
vaskereskedésében, Baja.

Bajai Cementárugyár R.-T.

B A J A.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér.)

Iroda: dr. Bajai Ernő, Haynald-utca 13. - Telefon 225.

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait:

MOZAKLAPOKAT, CEMENTLAPOKAT, CEMENTCSEREPET, KUTGYÜRÜKET, CEMENTCSÖVEKET minden méretben, BENTONKERITÉSEKET és mindenféle CEMENTÁRUT. — MŰKÖMUNKÁK szakszerű kivitelben. — Állandó raktáron: USZÓDI DUNA-KAVICS, PORTLAND-CEMENT, MŰKÖZUZALÉK, CEMENTFESTÉK.

Rádiót csak Brusztnál!

Szent István-tér 4. — Telefon 255

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón kapható
Utry Pál Fiai
Telefon 280. Alapítás 1895

Jun. 24-tól jun. 30-ig.
reggeli től 8 óráig

**Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János**

gyógyszerészi praktikája tan-
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeltes gyógyszerésztár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Saját gyártmányu

**nyugágyak
és vas táboriágyak**

előnyösen beszerezhetők
UTRYNÁL.

Erzsébet kir.-né-u. 38. Tel 280.

KORCSMAI HITELEZÉST

tiltó táblák
kaphatók a „CORVIN”-nyomdában.

Lerakatok:

Wildmann Káimán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érsekcsanak.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

ETERNIT-MŰVEK HATSCHER LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR, NYERGESÚJFALU.